

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Landstinget. № 77.

Tiende Session.

34te Møde.

Tredagen den 27de November.

(Fortsat.)

Ordfører: Naagtet jeg ikke havde havt ifinde at tage Ordet ved denne Behandling, idet Sagen saa omstændeligt er blevet behandlet paa et andet Sted, at her neppe vil kunne anføres noget Nyt, have dog de to sidste Taler givet mig Anledning til at bede om Ordet. Det er den Frygt, der er udtalt for, at de Næringsdrivende ville blive ødelagte, Kjøbstæderne gaae tilbage, Eiendommene tabe deres Værdi, som gjør, at jeg tager Ordet. Jeg veed vel, at de Frygtfomme ingenlunde blive modtge ved, at man raisonnerende søger at betage dem den Frygt, som de nu engang have; men jeg føler ligesom en Trang til for mit Bedkommende at udtale, at denne Frygt er ubegrundet. Jeg skal ikke opholde mig ved, hvad der i det andet Thing allerede er berørt, men dog her nævne, at der neppe for Haandværkerne kan være nogen synderlig Frygt for, at Capitalisterne skulle kaste sig over Haandværksdrift i Almindelighed. Saa fremt Capitalisterne havde fundet Dpfordring eller Lyst til at beskæftige sig med de Haandværk, som kunne drives fabriksmæssigt, kunde de det allerede under den nærværende Lovgivning; der hørte ikke Andet til, end at de sit en eller anden forarmet Mester til at give sit Navn til den Drift, som de saaledes i det Store vilde udøve. Jeg kan saaledes ikke paa nogen Maade dele den Frygt, som man nærer for Capitalisterne. Seer man til Haandværkerne, kunne de deles i to Classer. — Jeg taler

her stadigt om Haandværkerne, fordi jeg antager, at de Handlende ere langt mindre frygtfomme i denne Henseende end Haandværkerne. Den Bevægelse, der har fundet Sted, er ogsaa navnlig udgaaet fra Haandværkerne. — Jeg sagde, at man kunde skjelne mellem to Classer af Haandværkere: dem, som drive Haandværket i det Større, og dem, som drive det i det Mindre med een å to Svende. De Mestere, som have en større Bedrift og holde mange Folk, have, efter hvad der er kommet mig for Øre ved Samtale med dem, heller ikke synderlig Frygt for, at den nu foreliggende Lov skal skade dem. Derimod er Frygten hos den mindre Haandværker, som kun holder een å to Svende. De frygte for, naar Loven træder i Kraft til det Tidspunkt, som Lovudkastet foreskriver, at der da vil see en overvæltet Tilgang af Haandværksvende, som da kun behøve at tage Borgerkab for at kunne concurrere med dem. Men jeg maa i denne Henseende bemærke, at der allerede nu gives Laug, hvis Medlemmer ere meget talrige, hvor Mesterprøverne ere overmaade simple og ikke kostbare; men ikke desto mindre findes der mangfoldige Svende, som ikke etablere sig. Det kan ikke være grundet i det Kostbare ved at gjøre Mesterstykke. I den Henseende skal jeg nævne to meget bekjendte Laug, Stomager- og Stræderlauget, hvor Mesterprøverne ere saa overordentlig simple, at de kunne udføres med nogle Dages Arbejde, og det udførte Arbejde i Almindelighed kan sættes, saa at det koster saagodtsom aldeles Intet eller dog kun ganske ubetydeligt at gjøre Mesterprøve. Ikke desto mindre findes i begge disse Laug en stor Deel Svende, som vedblive at være Svende, naagtet de med Lethed maatte kunne overkomme at